

Hoitolasit

Lea Hyvärinen, LKT, FAAP

Kehitysneuropsykologian dosentti, Helsingin yliopisto

Kuntoutustieteen professori h.c., Dortmundin teknillinen yliopisto

www.lea-test.fi

Optometriapäivät 2011

Karsastus ja amblyopia

Varhaiskommunikaation ongelmat

Akkommodaatio

Hypotoonisten lasten lasit

Silmälaseilla

pidetään silmät suorassa

Lapsi EI saa kurkkia lasien yli tai ohi. **Hoito estyy!**

Huonosti istuvat sangat

tai liian pienet sangat eivät toimi ja pilaavat potilaan hoidon.

Poikkeava varhaiskommunikaatio

Refraktio

Akkommodaatio

Peilisolujärjestelmän vaurio

Akkommodaatio

- Poikkeava varhaiskommunikaatio
- Dg: ”Infantiili autismi”
- Hoito: lähikorjaus

Penalisaatio+bifokaali

amblyopian kehittymisen estämiseksi

Tavallinen kaksiteholasi-ratkaisu ei riittänyt vaan oikea silmä karsasti sisään kaukoosan kautta katsoessaan. Oikea linssi vaihdettiin yksiteholukulasiksi, joka sumentaa kauas, jolloin kaksoiskuvia ei syntynyt eikä oikean silmän laiskistumista tapahtunut.⁷

Penalisaatio+bifokaali

Amblyopian ehkäisy ja binokulariteetin tukeminen

Kun sisäänkarsastus todetaan aikaisin on mahdollista pitää silmälasien avulla silmät suorassa ja tukea yhteisnäön kehittymistä. Tämä onnistuu osassa sisäänkarsastuksista.

Progressiivinen korjaus eli ”toimistotyölasit” kouluiässä.

Akkommodaatio
Aivovaurio
Kehitysvamma

Akkommodaation puuttuminen

Infantiili spami ja
Epilepsialääkitys ja ACTH >>
väsynyt, uninen.

Aivovaurio, akkommodaatio puuttuu

kehitysvammaisuus ”väheni” lähikorjauksella

Näkötoimintojen kehittyminen

Näkö on keskeinen toiminta varhaiskommunikaatiossa ja oppimisessa.
Siksi sen käytön esteet on raivattava pois.

Monivammaiset lapset

pään kannatus ja liikkeiden hallinta ovat tutkimisen edellytys

Näönvarainen toiminta-alue,
visuaalinen sfääri < 30 cm.

Pään tukeminen

ja +5 lähilasit, 4 dptr lähilisiä

Kuvio-liikkeessä, Pepi-testi

Lähikorjaus ja pään tukeminen

Kopioitavissa @
www.lea-test.fi

Aivovaurio
Akkommodaatio
Silmien liikkeet
Liikuntavamma

Liikuntavamma

heikko pään kannatus, lähikorjaus

Bifokaalilinssit toimivat huonosti,
joustava ”presbyopian” korjaus.
SANGAT!

Sankojen sovituksessa EI sanota
”nosta leukaa”.

Myopia -4, heikko akkommodaatio

lukusilmässä nystagmuksen blokeeraus, sangan yli katsominen

Lapsi pysäyttää silmävärveen kääntämällä silmän nenän juureen ja kompensoi akkommodaation heikkouden katsomalla sangan yli.

Metallinen kehys & huono tasapaino eivät sovi yhteen

Reilut taittovirheet & leveät sangat

eivät sovi yhteen

Ei ainoastaan kosmeettinen virhe, linssin laitaosan kuva on huono.

Lasten silmälasit - yhteenveto

- Lasten silmälasit ovat harvoin pelkän taittovirheen korjaus. Niillä pyritään vaikuttamaan silmien asentoon ja/tai näön kehitykseen.
- Sankoja ja linssiratkaisua suunniteltaessa tulisi tietää, mihin lasikorjauksella pyritään. Yleisimmät ongelmat ovat selvästi nähtävissä (karsastus, pään ja vartalon hallinnan heikkous).
- Vauvojen ja leikki-ikäisten vahvat ”lukulasit” ovat keskeisen tärkeitä lapsen varhaiskuntoutuksessa.

Hoitolasit

- Hoitolasien tulee tukea suunniteltua hoitoa
 - esim: vauva/lapsi EI saa päästä kurkkimaan linssien ohi.
- Jos pään kannatus on heikko
 - sangan tulee olla riittävän suuri ylöspäin ja lukualue nostetaan sille korkeudelle, joka on käytössä lukiessa.
Lasien sovituksessa EI sanota: ”Nosta leukaa”.
- Suositeltavien sankojen ja linssien luettelo? Ei halvin.
- Käypä-hoito-suositus hoitolaseista?

Hoitolasit

Lea Hyvärinen, LKT, FAAP

Kehitysneuropsykologian dosentti, Helsingin yliopisto

Kuntoutustieteen professori h.c., Dortmundin teknillinen yliopisto

www.lea-test.fi

Optometriapäivät 2011